

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprina izmaiņas sadales sistēmas pakalpojumu tarīfos

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) 5.maijā apstiprinājusi AS "Sadales tīkls" iesniegto elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu (sadales tarifu) līdzsvarošanas projektu. Plānots, ka līdzsvarotie tarifi varētu stāties spēkā ar 2016. gada 1. augustu, tādējādi pirmos rēķinus atbilstoši SPRK pieņemtajam tarifu projektam klienti no elektrības tirgotājiem saņems septembra sākumā.

Līdzsvarotie sadales tarifi lielākajai daļai māsaimniecību par 22% samazinās elektroenerģijas piegādes maksu, vienlaikus ieviešot fiksētu maksu par pieslēguma nodrošināšanu neatkarīgi no elektroenerģijas patēriņa apjoma. Aptuveni 700 tūkstošiem māsaimniecību šādas izmaiņas elektrības gala rēķinu būtiski neietekmēs vai tas pat samazināsies. Savukārt juridiskajiem klientiem sadales tarifu struktūra tiks līdzsvarota, samazinot elektroenerģijas piegādes maksu un palielinot no pieslēguma jaudas atkarīgo fiksētās maksas īpatsvaru. Rezultātā juridiskajām personām, kas efektīvi izmanto pieslēguma jaudu, kopējais rēķins par elektroenerģiju nemainīsies vai samazināsies.

“Regulatora lēmums apliecina, ka AS “Sadales tīkls” sadales tarīfos iekļautās elektrotīklu uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas ir ekonomiski izsvērtas un tarifu līdzsvarošana ir nepieciešama un pamatota. Līdztekus bojājumu skaita un elektroenerģijas piegādes pārtraukumu samazināšanai un pieslēguma jaudas izmantošanas efektivitātes veicināšanai, sadales tarifu struktūras līdzsvarošana palīdzēs mazināt nevienlīdzību ikmēneša izmaksu ziņā starp klientiem. Tas nozīmē, ka turpmāk tiem, kas tērē elektrību, vairs nebūs jāmaksā arī par tiem, kas to netērē, bet kuriem tik un tā mums ir jānodrošina elektroenerģijas pieslēgums, nepārtraukta elektrības piegāde un skaitītāju apkalpošana,” uzsver AS “Sadales tīkls” valdes priekšsēdētājs Andis Pinkulis.

Šobrīd aptuveni 120 000 klientu objektu ir tā dēvētie „nulle” un ļoti zema patēriņa pieslēgumi, turklāt pretēji mītiem un pieņēmumiem tie neatrodas tikai lauku reģionos – puse no šiem objektiem ir dzīvokļi pilsētās. Gaisvadu elektrolīniju kopgarums līdz šiem objektiem ir ap 3 000 km. Lai nodrošinātu efektīvu elektrotīklu un iekārtu darbību, arī šīs elektrolīnijas līdz “tukšajiem” pieslēgumiem ir savlaicīgi jāatjauno un pastāvīgi jāuztur darba kārtībā. Tās ir būtiskas izmaksas AS “Sadales tīkls”, kuras pašlaik sedz tikai tie, kas patērē elektroenerģiju.

Esošajos sadales tarīfos ir ietvertas elektroenerģijas piegādes izmaksas, un turpmāk visiem iedzīvotājiem līdzšinējā pakalpojuma cena par elektroenerģijas sadali veidosies no 2 daļām: nelielas fiksētas ikmēneša maksas par pieslēguma nodrošināšanu un samazinātas cenas par elektroenerģijas piegādi atbilstoši patērētājam kilovatstundām. Lielākai daļai māsaimniecību kopējais rēķins par elektroenerģiju būtiski nemainīsies, lietotājiem, kas elektroenerģiju patērē efektīvi, gala elektrības rēķins pat samazināsies, savukārt tā sauktajiem „0” pieslēgumiem, kas elektroenerģiju nepatērē, vai neefektīvajiem patērētājiem būs rēķina pieaugums.

Piemēram, māsaimniecībām vienfāzes pieslēgumos, kurās elektroenerģija netiek patērēta, turpmāk rēķins pieaugs par fiksēto mēneša maksu 1,50 eiro (ietverot PVN). Savukārt pie salīdzinoši maza elektroenerģijas patēriņa – 85 kilovatstundas (kWh) mēnesī – kopējais rēķins pieaugs par 0,13 eiro. Pie 115 kWh patēriņa mēnesī, gala rēķins samazināsies par 0,21 eiro, bet ar patēriņu 300 kWh mēnesī kopējais rēķins samazināsies par 2,97 eiro mēnesī.

Māsaimniecībām trīsfāžu pieslēgumos fiksētās ikmēneša maksas apjoms būs atkarīgs no pieslēguma jaudas. Piemēram, 20A trīsfāžu pieslēgumos, kuros elektroenerģija netiek patērēta, turpmāk rēķins pieaugs par fiksēto mēneša maksu 4,84 eiro (ietverot PVN). Savukārt ar salīdzinoši mazu elektroenerģijas patēriņu – 100 kWh mēnesī – kopējais rēķins pieaugs par 3,35 eiro. Ar patēriņu 400 kWh mēnesī gala rēķins samazināsies par 1,13 eiro, bet pie elektrības patēriņa 600 kWh kopējais rēķins samazināsies par 4,10 eiro mēnesī.

Sadales tarīfiem, saskaņā ar kuriem iedzīvotāji un uzņēmumi norēķināsies atbilstoši elektrotīkla pieslēguma jaudai un patēriņam, ir jāsedz elektrotīkla uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas. Ilgtspējīga tīkla attīstības minimālā prasība ir to modernizēt atbilstoši klientu vajadzībām un katru gadu pilnībā atjaunot vismaz 2% no kopējā elektrotīkla apjoma. Tādējādi tiek uzlabota valsts elektroapgādes kvalitāte un nodrošināta elektrības piegādes nepārtrauktība. Ik gadu nepieciešams rekonstruēt un atjaunot elektrolīnijas vidēji 1600 km garumā. Tas ir minimālais apjoms, kuru AS “Sadales tīkls” ir izstrādājis kā kompromisa variantu starp iedzīvotāju un uzņēmumu maksātspeju un objektīvu nepieciešamību tīkla atjaunošanā, lai līdz 2024. gadam sasniegtu ES vidējo elektroapgādes drošuma un kvalitātes līmeni.

“Tas, cik daudz un efektīvi investējam elektrotīkla pārbūvē šobrīd, noteiks, kāda būs elektroapgādes kvalitāte un izmaksas turpmākajos 30-50 gados, jo tas ir laiks, kādu vidēji kalpo elektrotīkla elementi. Iegūtie līdzekļi no jaunajiem, līdzsvarotajiem tarīfiem ļaus efektīvāk un mērķtiecīgāk modernizēt “padomju laika mantojuma tīklu”, kas vēl veido 50% no valsts kopējā elektrotīkla. Tas vairs neatbilst ne klientu vajadzībām un prasībām pēc kvalitatīvas elektroenerģijas piegādes, ne arī iedzīvotāju apdzīvotības blīvumam un elektroenerģijas patēriņa apjomam – tur, kur bija padomju saimniecības un lielas rūpnīcas, šobrīd bieži vien vairs ir tikai pamestas ēkas, bet kādreizējo plāvu vietā piepilsētās tagad ir plaši jauno projektu ciemati vai arī attīstījusies uzņēmējdarbība,” norāda A. Pinkulis.

Informatīvie pasākumi par gaidāmajām tarifu struktūras izmaiņām veikti jau kopš tarifu projekta iesniegšanas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā gada sākumā, un tiks turpināti līdz pat līdzsvaroto tarifu spēkā stāšanās brīdim, lai māsaimniecības un juridiskās personas, īpaši reģionos, informētu par tarifu līdzsvarošanas ietekmi uz elektrības gala rēķinu. Paredzams, ka klientus par rēķina izmaiņām informēs arī elektroenerģijas tirgotāji.

Lai sniegtu informāciju par plānotajām izmaiņām sadales tarīfos, šā gada februārī un martā AS “Sadales tīkls” vadība tikās ar lielāko elektroenerģijas patērētāju pārstāvjiem: Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameru, Latvijas Pensionāru federāciju, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociāciju un Būvmateriālu ražotāju asociāciju.

AS “Sadales tīkls” ir elektrotīkla uzturētājs un attīstītājs Latvijā, kas nodrošina elektroenerģijas piegādi vairāk nekā vienam miljonam klientu objektu visā Latvijas teritorijā, un elektroenerģijas sadales tīklu kopgarums ir gandrīz 95 000 kilometru.